

Uunga Aqqalu C. Jerimiassen
Inatsisartut

Eqqussuinermi akit, pisisinnaassuseq pilersuisussaataanerlu pillugit § 37 naapertorlugu apeqqummut 2023-147-mut akissut

Matumuuna § 37 naapertorlugu apeqqutinut siuliani taaneqartumut akissutit
nassiunneqarput.

Akissummut atatillugu Nunalerinermut, Imminut pilersornermut, Nukissiuutinut
Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfimmit, Ineqarnermut Attaveqarnermullu
Naalakkersuisoqarfimmit kiisalu Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfimmit
ilapittuutinik piniartoqarpoq.

Brevdato: 31-10-2023
Sagsnr. 2023 - 25667
P. O. Box 1037
3900 Nuuk
Tel. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 63 50
E-mail: oed@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Apeqqu 1)

*"Nunatsinni nioqqutissat akiisa qaffariartornerannut aningaasap
naleerukkiartorneranut malinnaatinneqarnermut Naalakkersuisut
nassuiarsinnaanerpaat?"*

Nioqqutissat eqqunneqartut akiisa ineriartornerisa Kalaallit Nunaanni akit
qaffakkiartornerannut malinninnerat pillugu aperinertut Aningaasaqarnermut
Akileraartarnermullu Naalakkersuisoqarfiup apeqqu paasivaa.

Kalaallit Nunaanni akit qaffakkiartornerat – atuisunut akigitinneqartut ineriartornerannik
uuttuineq – piffissami 2013-2021¹ ukiumut agguaqatigiissillugu 0,9 procentit
missaanniittarpoq. Danmarkimi piffissami tassani akit qaffakkiartornerat ukiumut 0,8
procentit missaanniissimasoq assersuunneqarsinnaavoq. Atuisunut akit nioqqutissat
sullissinerillu, nioqqutissanik tigussaasunit amerlanerusuni, soorlu aamma ineqarnermut
akiliutit, nukissiaq, oqarasuaatit il.il. katinnerinik naatsorsorneqartarnera
maluginiarneqassaaq.

Atuisunut pisiassat akiisa ineriartornera annertuumik nunami pilerfimmi akinik
aallaaveqartarmat, eqqussuinermi akit Kalaallillu Nunaanni akit qaffakkiartornerata
assigiikannersumik pisarneranut takussutissaqarpoq.

Eqqussukkalli akii akillu qaffakkiartornerat assigiimmik ineriartortarnerasoq pillugu
Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisoqarfik qulakkeerinnilluni
inerniliisinnaangilaq. Tamanna nioqqutissat eqqussukkat akiinut tunngatillugu
eqqussuinermi akinik takussutissamik naatsorsuisinnaanermut naammattunik
paasissutissaateqannginnermik patsiseqarpoq.

¹ 2022 Danmarkimi akit qaffakkiartornerata immikkut qaffasinnera pissutigalugu (7,7 procent)
ilanngunneqanngilaq, tamanna ilaatigut Ruslandip Ukrainemik saassussinerata malitsigisaanik. 2022
ilanngunneqartuuppat Kalaallit Nunaanni akit qaffakkiartornerata Danmarkimit appasinneruneranik tamanna
eqqunngitsumik takutitsisimassagaluarpoq.

Apeqqu 2)

"Pisissutaasinnaasup nalingata qanoq ukioq 2023-imi nikeriaateqarnera Naalackersuisut nassuiaateqarfigisinnaanerpaat?"

Piffissap ingerlanerani assersuutigalugu 2022-mit 2023-mut pisisinnaassutsip allanngorneranik eqqortumik nassuiaanissami, innuttaasut atugassatut isertitaasa atuisunullu akigititat ineriartornerannik naatsorsueqqissaarnissamik pisariaqartitsivoq. Ukiumi aalajangersimasumi akit isertitallu aatsaat ukiup naanerata kingorna naatsorsorneqarsinnaasarmat, 2022-mit 2023-mut pisisinnaassutsip allanngornera naatsorsorneqarsinnaangilaq.

Kalaallit Nunaanni atugassatut isertitat agguaqatigiissinnerat 2013-mit 2022-mut 20,1 procentimik qaffassimanerat, atuisunullu akit 10,1 procentimik qaffassimanerat paasissutissiissutigineqassaaq. Ukiut kingulliit 10-t ingerlanerini Nunatsinni pisisinnaassuseq 10 procentimik qaffassimavoq.

Apeqqu 3)

"Pisortat suliffeqarfiutaasa pilersuisussaaitaanikkut kiffartuussinermik isumaqatigiissuteqarlutik ingerlanerminni inissisimanersut Naalackersuisut nassuiarsinnaanerpaat?"

Namminersorlutik Oqartussat suliffeqarfissuaataasa pilersuineranut pisussaaffiisa suna malitsigineraa pillugu aperisoqartoq, Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalackersuisoqarfiup apeqqu paasivaa?

Tusass A/S

Naalackersuisut Aningaasanut inatsimmi kontumi pingaarnermut 72.20.02 oqaasertaliussat naapertorlugit, Kalaallit Nunaanni TV-kkut radiukkullu aallakaatitanik siammarterinermik Tusassimik isumaqatigiissuteqarpoq, tassani KNR-ip tv-ikkut radiokullu aallakaatitaasa siammarternerat nunanilu allani innutaasunut kiffartuussisumut pisussaaffimmik isumaqatigiissut tv-kkut Nuummumut aallakaatitat anngunnerat ilanngullugu. Isumaqatigiissut ulloq 1. januar 2022-mit ulloq 31. december 2023-p tungaanut atuuppoq.

Nalunaarasuartaateqarnikkut attaveqarnermut tunngatillugu Tusass Aningaasanut inatsimmi kontu pingaarneq 72.20.08 malillugu IP-transit-imut aamma access-inut akigititanik nalimmassaasarnissamut pisussaaffilerneqarpoq, assersuutigalugu attaveqaatitigut attaveqaatitigullu sullissinerni sumiiffinnit suliassaqarfimmumut appasinnerusumik attaveqaasersuutininut aningaasartuuteqarfiusartunit isertitanik sumiiffinnut attaveqaasersuutininut qaffasinnerusumik aningaasartuuteqarfiusunut nuussinikkut. Internetimik paasissutissanillu atuisunut sullissinerni unammillerneq ikorfartorniartugulu, akigititanik nalimmassaaneq annertuukkaanik ingerlataqartumi pissaaq.

Air Greenland

Naalackersuisut Aningaasanut inatsimmi kontumi pingaarnermut 72.20.05 oqaasertaliussat naapertorlugit Air Greenlandimik kiisalu ingerlatseqatigiiffinnik allanik arlalinnik tamanut helikopterimik timmisartumillu angallassinermik kiisalu umiarsuakkut

ilaasunik angallassinermik isumaqatigiissuteqarput. Sullissinissamik isumaqatigiissutini tapiissutit piffinnut pingaarnertut periutsit sisamat malillugit tunniunneqartarput, tassani:

- angallannissamik periarfissaqartoqarsimassanngikkaluarmat
- akigititap amerlasuut angalanngitsoortissinnaagaluarmafit
- akuersaarnanngitsumik akuttusuumik sullissisoqarsimassagaluarmafit
- angallannermi aaqqissuussinerup ataqatigiinnera ajorsimassagaluarmafit

Isumaqatigiissutitut tamanut tunngatillugu silaannakkut angallassinermut attaveqaatit allanngornissaat mittarfiillu nutaat sillimmartaarfigineqarput, soorlutaaq angallasseriaatsit amerlassutsillu allanngorneranni isumaqatiginninniaqqissinnaanermit periarfissaq ilanngunneqartoq. Isumaqatigiissutit sivitsornissaannut periarfissaqarpoq, taamaaliornikkut sullissinermik isumaqatigiissummut tikittakkat ilaatinneqartut, taamaaliornikkut isumaqatigiissutip naanerani angallannermit periarfissaarunnissaannut aarlerinaateqannginnera qularnaarneqarpoq.

Royal Arctic Line A/S

Naalackersuisut Aningaasanut inatsimmi kontumi pingaarnermut 72.20.10 oqaasertaliussat naapertorlugit usinik assartuinermit pilersuinermillu Royal Arctic Linemik isumaqatigiissuteqarput. Kalaallit Nunaanni nunaqarfiit avinngarusimasullu kiisalu Kangaatsiap Qeqertarsuullu Royal Arctic Linemik akulikitsumik usinik assartuinnikkut sullinneqarnerisa qulakkeernerat, isumaqatigiissutip malitsigaa.

Tassanilu Qaanaap eqqaatalu pilersorneqarnerat isumaqatigiissutigineqarpoq, Qaanaarmi illoqarfiuvoq, taamaalillunilu nammineertumik siuliani isumaqatigiissummut ilaatinneqarnani.

Mittarfeqarfiit A/S

Naalackersuisut Aningaasanut inatsimmi kontumi pingaarnermut 72.26.04 oqaasertaliussat naapertorlugit nunap immikkoortuini mittarfiit ingerlanneqarnerannik iluarsartuunneqartarnerannillu Mittarfeqarfinnik ukiuni arlalinni atuuttussamik isumaqatigiissusiorsinnaanermit piginnaatinneqarput.

Nuna immikkoortuini mittarfinnik helikopterillu mittarfiinik piffissamut ungasissumut isigisumik pilersaarusiorneq ineriartortitsinerlu qularnaarniarlugit, Mittarfeqarfiit A/S-mik isumaqatigiissutit mittarfinnut timmisartoqarfinnullu ataasiakkaanut missingersuutitut ungasissumut sammisunik toqqammaveqartinneqarput. Taakku saniatigut mittarfiit timmisartoqarfillu tamarmik immikkut iluarsartuussinissamik pilersaarusiortifigineqassapput.

KNI

Inoqarfinnut minnernut avinngarusimasunullu nioqqutissanik ulluinnarni pisariaqartitanik aalajaatsumik pilersuineq ingerlanniarlugu, Namminersorlutik Oqartussat KNI A/S-ilu nioqqutissanik pilersuineq pillugu sullissinermik isumaqatigiissuteqartarput. Sullissinissami isumaqatigiissummi nioqqutissat pigineqartussat, akit qaffaasissusaat nalunaarusiortussaataanerlu aalajangersarneqarput. Nioqqutissat pigineqartussat piffimmi kissaatit atugassaritinnegartullu isiginiarlugit aalajangersarneqartarput. Tamatuma saniatigut inuussutissanut akigitinneqartut Kalaallit Nunaanni atuisartunut akit ineriartornerannut, kiisalu nunarsuarmi niuerfinni ineriartornermit naapertuutissapput.

Tamatuma saniatigut Namminersorlutik Oqartussat orsussanik imerpalasunik pilersuineramik KNI A/S-mik sullissinissamut isumaqatigiissuteqarput. Sullissinissamut isumaqatigiissut pilersuisussaataitaanermik, pilersuinerup annertussusaanik, akinik aalajangersaasarnermik periutsimik, kiisalu KNI-mi, orsussamik imerpalasunik pilersuineramik isumaginnittumi, niuernerminneqartoornissamik anguniakkamik malittarisassiortoqartarpoq. Sullissinissamut isumaqatigiissut sullissinissamut isumaqatigiissummut akiliummik imaqanngilaq, orsussanullu imerpalasunik nuna tamakkerlugu akit qaffasinnerpaaffiannut tunngatillugu pilersuisussaataitaanermik pisussaaffimmik imaqarpoq.

Namminersorlutik Oqartussat illoqarfinni inoqarfinnilu minnerni toqqakkani Namminersorlutik Oqartussat KNI A/S-llu akornani aningaaserivimmi sullissinerit pingaarnert isumaginissaannik KNI A/S-imik sullissinissamik isumaqatigiissuteqarpoq. Illoqarfinni nunaqarfinnilu toqqakkani innuttaasut tunngaviusumik aningaaseriveqarnikut pilersorneqarnermut periarfissaqarnissaasa qulakkeernissaa sullissinissamut isumaqatigiissutip siunertaraa. KNI-p sullissinerit isumagisai makkupput:

- akiliinerit tiguserillu
- sullitanik kontunillu pilersitsinerit
- kontonut paasiniaanerit
- nuussinerit
- aningaasanik tiguserarfinnik ikkussinerit

Siulianut taaneqartunut tapiliullugu Namminersorlutik Oqartussat illoqarfinni minnerni nunaqarfinnilu toqqarneqartuni aningaasanik pilersuineramik KNI A/S-mik sullissinissamik isumaqatigiissuteqarpoq. Illoqarfinni inoqarfinnilu minnerni toqqakkani aningaasanik (oorinik pappiaqqanillu) innuttaasunut suliffeqarfinnullu tunngaviusumik aningaaserivitsigut pilersorneqarnerup qularnaarnissaa sullissinissamik isumaqatigiissummi siunertaavoq. KNI-p Kalaallit Nunaanni naammattumik aningaasanik pilersuinissaa qularnaarniarlugu Namminersorlutik Oqartussat 45 mio. kr.-t ingerlatseqatigiffimmu atugassanngortippai.

Nukissiorfiit

Nukissiorfiit sullissineri aningaasaqarnikkut teknikikkullu toqqammaviit arlallit Nukissiamik pilersuineq pillugu Inatsisartut peqqussutaat (nr. 14, 6. november 1997-imeersoq) kiisalu Imermik pilersuineq pillugu Inatsisartut peqqussutaat (nr. 10, 19. november 2007-imeersoq) naapertorlugit Naalakkersuisunit akuerineqartussat tunuliaqutaralugit tuniniaanerit pilersuinerillu pisarput.

Nukissiorfiit imermut, innaallagissamut kiassarnermullu akigitataat Naalakkersuisunit ukiut tamaasa akuerineqartarnerat, kingornalu Nukissiorfiit akinut allattuiffiat peqatigalugu tamanut saqqummiunneqartarnerat Naalakkersuisut ilanngullugu paasissutissiissutigissavaat. Akinut allattuiffik tunisinerminni tunniussinermilu tunngavissarititat nalinginnaasut peqatigalugit akuerineqartarput.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Erik Jensen